

पैतदेवत्रयमयं यतः पीयतां धर्मराज सुदानेनानेन न पुंरापदः॥ ॥ रक्तवः
 स्वस्य॥ रक्तवस्त्रयुगं यस्मात् त्र्यादित्यस्य पियं सदा॥ पुदानादस्य मे सूर्यो स्मृतः
 शान्तिं पुयच्छमे॥ ॥ अथ सोमस्य दानवाकां॥ शंखस्य॥ पुराणं तं शंखपुराणानां
 मंगलानां च मङ्गलं॥ विलुना च धृतौ नित्यं ततः शान्तिं पुयच्छमे॥ ॥ मुक्ताद्या
 तास्य पराणि चोत्पन्ना वरणायाः कल्पवर्णिताः॥ मुक्ताश्चुक्नुद्वाः संतु मुक्तिमुः
 शान्तिं पुदाममः॥ ॥ अथ तत एतुलस्य॥ अनेन जायते विष्णुं पारंगीनां पारंगार
 क्षकं॥ तारुण्यं लोके देवस्या त्वाकेनात्र न वन्निये॥ पावना तस्य यज्ञे शुपुश

साहे। मकमीरा।। तस्मान्नराइलदानेनपीयतां विश्वदेवता॥ ॥ श्रीखण्डस्य
मलयाचलसंभूतपापघपापहरिणां।। राजानं सर्ववृक्षाणां ततः शान्तिपु
यकमे॥ ॥ श्वेतवन्नस्य॥ अमुवस्वंप्रयच्छेनवाहारायकुतुंबिने।। सोमः
लोकमवाप्नोति क्रीदते कालमक्षयं॥ ॥ श्रुथाङ्गारस्य दानवाकोः अत्र
बुहस्य॥ धर्मस्त्वेव षरूपेण जगदानंदकारकः अथ मूर्तिरधिष्ठानस्त
दशान्तिपुयकमे॥ ॥ विदुमस्य॥ विदुमदुमसं चतनू मिजस्य संदति
म॥ पुवालदानभात्रेणारुडलोकमहीयते॥ ॥ गुहस्य॥ पुशावः सर्व

मन्त्राणां नारीणां पार्वती यथा॥ तः पारसानां पुवरसं देवक्षुरमो मनः॥ मम
तस्मान्नरा शान्तिददस्त्रगुहसर्वदा॥ ॥ रक्तवस्त्रस्य॥ दानात् लोकमरक्तः
स्य तावराणं महदापुयात्॥ कल्पकोटिशतं मायं सूर्यवजायते दिवि॥ ॥
अथ बुधस्य दानवाक्यं॥ वैदुर्यस्य॥ ईहसूनुपि यं नित्यं वैदुर्यदुरिताः
पह॥ ये ददंति हि जातिम्यसूर्यलोके वुजति॥ ॥ मर्कटमणो॥ बुध
स्य रत्नमुदितं गैरिका मसुसो खेदं॥ मर्ती मरकटदंत्वा विष्णुलोके महीय

नै॥ ॥ कथ्युरस्य ॥ कंदर्यदयस्याकर्पूरसागातर्पाणां ॥ अहंयंति नैवे
स्नापत्स्नेदानौदपमर्षाणि ॥ ॥ सुवर्गीस्य ॥ हिरण्यगर्भगर्भस्त्रहेमवीज
विनावसोः ॥ अन्नपुष्पफलदंततः शान्तिपुयद्धमे ॥ ॥ पीतवस्त्रः
स्य ॥ सुपीतवस्त्रदोदाता विमानेनार्कचर्चुसा ॥ विष्णुलोकमवाप्नोति याव
च दुर्दिवाकरो ॥ ॥ बृहस्पतेरदानवाक्य ॥ युग्मपीतवस्त्रस्य ॥ पीतवस्त्रयु
यस्मात्तवा सुदेवस्य वल्ग्वन ॥ पुदानंतस्य मे विष्णोततः शान्तिपुयद्धमे ॥ ॥
पुष्परागस्य ॥ मुराचार्यपियनित्यं सर्वपापापनोदकं ॥ सर्वग्रहापुनुषः

तिपुष्परागपुदानंतः ॥ ॥ सुवर्गीस्य ॥ सुवर्गोदानयः श्रेष्ठं संक्षिप्यः
कथयामाहं ॥ पवित्रं मंगलं पुष्पां सर्वपापातकनाशनं ॥ ॥ हरिद्राया
लक्ष्मीपियाचमैलक्ष्मीलक्ष्मीचवसनपिया ॥ मौजावक्तमनस्वीणाः
हरिद्रात्रीपदास्त्रेमे ॥ ॥ पीतवस्त्रस्य ॥ योमौचपीतस्त्राशिक्षायायेवा
स्येगिपु ॥ ययस्त्रुवस्त्रतनुगांताचनुस्त्रपरेवजेत ॥ ॥ शुक्रस्पदान
वाक्यं ॥ अश्वस्य ॥ विष्णुत्वनस्वरूपेणायस्मादसुतसंभवः ॥ चंद्राकीवा
ह्नो नित्यततः शान्तिपुयद्धमे ॥ ॥ हिराया ॥ परपुकाशकं विष्णुदेवि

तेनायवप्रियं॥लोकमाप्नोतिदानेननरोवजुस्यवर्जिणा॥॥श्वेतः
वस्त्रस्य॥वाससासंपुदानेनमुदावरिणारतो नवेत॥सुवस्त्रश्चसुवेशश्च
भवतीतिनशंयः॥मदस्वदानवाका॥कुक्षगव्यागतामंगेषुनिष्ठ
तिशुवनानिचतुर्दशः॥यस्मात्तस्मादुन्नमेमादिहलोकेपरत्रचः॥
तस्मात्त्वंपृथिवीसर्वारूढकेशवसंनिता॥सर्वपापहरागाचस्तदशांतिंपु
यद्धमे॥॥नीलस्य॥नीलमाकरजश्चेष्टुन्निदंहरिदेवतं॥मन्दोद्य
शनदानतवांनुक्तेभोगान्नकेशवः॥॥तैरस्या॥तैलंपृष्टिकरंनित्यं

आयुष्यपापनाशनं॥अमांगल्यहरंनित्यंमतःशान्तिप्रयद्धमे॥॥लो
हस्य॥यथालोहेषुसर्वेषुसर्वदेवावावस्थिता॥तथाशान्तिप्रयद्धनुः
लोहदानेनमसदा॥॥लोहपात्रस्य॥यानिपापानिकाम्यानिकाः
मौक्तानिकतानिच॥लोहपात्रपुदानेननतानिनस्यंतुमसदा॥॥ह
रितवस्त्रस्य॥वस्त्रंनावयतेदद्याहरितंचमहाधनं॥सहिलिलोकमाः
साद्यवर्द्धतत्रिदशैरपि॥॥राहूनादानवाका॥लोहखड्गस्य॥यस्मा

उर्गीशिकर्मातदादानानिसर्वतः॥ खड्गस्त्रं लंगुलादीनां ततः शान्ति
पुष्पमे॥ ॥ लाजावर्तस्य॥ सर्वयज्ञेषु यत्पुण्यं सर्वतीर्थेषु यत्फलं
तत्फलं लभते तु नं लाजावर्तपुदानतः॥ ॥ महिषस्य॥ ईन्द्रादिलो
कपालानां पाराजो महिषीश्रुना॥ महिषीदानमाहात्म्यास्तमेव कामः
दासदा॥ धर्मराजस्य माहात्म्यं यस्यापुत्रपुतिष्ठितः॥ महिषासुरस्य ज
ननीसाजास्तु वरदो ममः॥ ॥ सीतकस्य॥ पीयूषां नगवानित्यं यज्ञे

सपुरुषोन्नमः॥ सर्वकामः पुदपुसां सीसदानेन सर्वदा॥ ॥ गोमेदस्य
सर्वयज्ञेषु यत्पुण्यं सर्वतीर्थेषु यत्फलं॥ तत्रथापुमन्तैर्गोमेदेर्मेदनेः
नन्दनन्दनं॥ ॥ मासस्य॥ नविष्णुपुराणे॥ अजानमहिषीणां च मेषा
मोचतथावधानं॥ पीनयद्विधिवद्वाहुमांशशोणितनर्पणं॥ अहुत्य
हविष्योराहं रजयन्मासशोणितैः॥ कुलानां शतमुद्युत्युत्तल्लोकम
हीयते॥ ॥ कक्षवस्त्रस्य॥ धर्मराजेन विधृतं कक्षवस्त्रमुशो नने॥

सर्वदोषविनाशाय कृष्णवस्त्रं ददाम्यहं ॥ ॥ केतो नोदानवाका ॥ छाग
स्या ॥ छास्त्रं सर्वयुक्तानां मंगलस्त्विनवावस्थिता ॥ यानं विना तत्रो नित्यं
ततः शान्तिपुत्रकमे ॥ ॥ कर्कतनस्या ॥ कितुनोरत्नमुदितं गौरिका जं सु
सौख्यतं ॥ सर्वारिष्टाः पुशाम्यंति दानात् कर्कटनस्यैव ॥ ॥ वैदूर्यस्यः
यथा केतुपुत्रं नित्यं वैदूर्यदुरितापहं ॥ यददन्ति द्विजातिन्यः ततः
ः शान्तिपुत्रकमे ॥ ॥ सफसिद्या ॥ वाञ्छुनकाय जनि तं यत्किंचित्त
मङ्गलं ॥ तत्सर्वविलयं याति तदनेनोपमेवितं ॥ ॥ विचित्रवस्त्र

स्या ॥ रौप्यं लैङ्ग्यं रत्नैश्च कृष्णानां विधानं कैः ॥ वस्त्रदः सर्वसौभाग्यं
लभते तु विमानवः ॥ ॥ जन्मयादान ॥ मर्त्याया ॥ यस्मादधूनं शाय
नं केशवस्य शिवस्य च ॥ ॥ यस्यान्ममाप्यजन्मापि दत्वा जन्ममिजः
नानि ॥ ॥ अत्र वस्त्रस्य ॥ यद्यस्तु वस्त्रं तं नो यावत्सरवा विधीयते ॥
तावद्वर्षं सहस्राणि नो गान् नृनैश्चिदैर्धुरे ॥ ॥ सुवर्णं गर्भतिलस्य ॥
तिलास्वर्णं समायुक्तादुरितक्षयकारकं ॥ विष्णुप्रीतिकरो नित्यं मतः

नवगृहानां धात्राणि
 सूर्यस्य सुवर्णं
 चन्द्रस्य तैष्ण्यं
 भौमस्य ताम्रं
 बुधस्य कलधैतं
 वृहस्पतेः कार्तस्वरं
 अक्रस्य कार्दमं
 शनैः शोहं
 राहोः प्रणी
 केतोः वंश

संज्ञाधिन्यं—

जीव गोधूम
 तिलं—
 केतुं
 पृथगु
 स्थामाके सात्मा
 चिह्नकं चागा
 धीन्य

१६२ नवगह दान वीज्य विशेष दान वीज्य

शान्तिपुत्र्यमे॥ इति नवग्रहाणां दानवाकानि॥ ॥ अथ विशेषदानवाः
का॥ अथ ॥ सर्वोपकुराणो येन युवानां दोषवर्जित॥ यो अददाति विः
प्रायस्वर्गलोकमहीयते॥ ॥ अत गत्वा॥ तिमोर्वक्षसि आलक्ष्मी स्वा
हा चैव विनावसो॥ अतः पुण्यफलदमतः शान्तिपुत्र्यमे॥ ॥ उजय
सुखी गोदानं॥ दद्यात्तु नयमुखी गां शिवायां तीवशो नना॥ समं दीपक्षिति
दद्यात्तु सत्फलं नदमाप्नुयात्॥ पादद्वयं शिरो रुचयदावत्तं शृणु दक्षते॥ न
दागो पृथिवी जया यावत्तु नमुचति॥ ॥ पयस्विनी गोदानं॥ यो गां पय

स्विनी विष्टोः कपिलां संपुत्र्यति॥ सर्वपापविनिर्मुक्तं सर्वचूषणं श्रुषि
ते॥ गवां सहसुदानस्य फलं माय हरिषु जेत॥ ॥ गोदानं॥ गोदानानि पः
विब्राणि श्रुमिदानानि चानय॥ तस्मान्निस्वर्गदानातिप्रीतये मधुघातिन
कपिलधेनुदानः॥ कपिले सर्वदेवानां पूजनीया श्वरोहिनी॥ तीर्थदेवम
यीयस्मात्ततः शान्तिपुत्र्यमे॥ ॥ वाफसीदानं॥ देवानां यो सुखं ह्वावाह
नः सर्वैरुजितः॥ यस्य त्वं वाहनः पूज्यदेवैश्च देवैर्भूषितः॥ अग्निना यं
सर्वकर्म याचको वा तु जन्ममः॥ तत्सर्वं नाशयेत्शीघ्रं जठराग्निविचक्षये॥

शुजाडमुयादान॥ त्वं शर्वं तु लुगा सृष्टा पवित्रं न वती परः॥ त्वत्सु ससौ स्थि
नाशयास्तस्मा शांतिं कही तव॥ ॥ मेषस्य॥ वडवा लया॥ लोमल लुमा सम
जायेः सर्वोपस्करणो सदा॥ आगतसंयवीत्रो सित्वांगतः पार्थय सदा॥
काशस्य॥ कांशदानं च यो दद्यात्तु लुगा यविशेषतः॥ स न वेद्य राजः
स्य पुत्रुर्बलसमं चितः॥ ॥ गोपोदानस्य॥ सरूपः सुभगः श्रीमान् स्त्रीसह
सुभिसंवृतः॥ दशवर्षसहस्राणि विष्णुलोके महीयेयते॥ ॥ पिन्नः
लस्य॥ पिन्नलं सर्वपापघ्नं॥ कुजपीतिकरं सदा॥ अशेषहर मेपापंः

दानेनानेन सर्वदा॥ ॥ रंगस्य॥ आशुगरी गमैश्चैव हि त्वद्वि त्वमे
वच॥ रगदानेन सततं विष्णुपीणा तु सर्वदा॥ ॥ सुवर्गस्य॥ जन्मांतर
सहस्रेषु यत्कृतं डरितं मया॥ सुवर्गस्य पुदानेन शांतिरस्तु सदा ममः॥
कास्य पात्रस्य॥ कांस्प पात्र पुदानेन तत्त्वज्ञानशरीरकं॥ तथा देहपुदा
नेन परमात्मानमवायं॥ ॥ गुडशर्मा सुवर्गागर्भरक्तवस्त्राच्छायातामुपा
त्रदानस्य॥ षष्ठालानि च तासु रिगि॥ दशगुडशूरितं॥ रक्तपदाम्बरकाः
यं सुवर्गागर्भसंयुतं॥ सर्वशांतिकरं चैव सर्ववाप्तिविनाशनं॥ अंगरपी

तयेतेषां यमो नवति शान्तिकं ॥ ॥ शालिधान्यपात्रस्य ॥ शालिधान्यमयं
पात्रं हिरण्यगर्जसंयुतं ॥ आदित्यपीतयनेषां यमो नवतु शान्तिकं ॥ मा
षलोहपात्रस्य ॥ माषलोहसमायुक्तं हिरण्यगर्जसंयुतं ॥ कोलस्थपी
यनेतेषां यमो नवति शान्तिकं ॥ ॥ क्षीरद्युतस्य ॥ संतर्पिताय विप्राय दत्त्वा
यतिस्मरे नवेत् ॥ तेन राः सर्गसंप्राप्तं सोमलोके वसेच्चिरं ॥ ॥ रजतपा
त्रस्य ॥ अग्न्यागमराचैव परदारा निदर्शनं ॥ रोषपात्रपुद्गलेन नताः
तानि नश्यंतु मे सदा ॥ ॥ रजतस्य ॥ असुरैरुसुधुद्रुतं रजतं पितृवत्

नं ॥ तस्मादस्य पुद्गलेन रुडः संपीयतां ममः ॥ ॥ कस्तुर्या ॥ नमस्तु न्योपि
चस्तु न्यो सस्तु तासि सुरैः ॥ वित्त्यसांगे सुकस्तुरी नुरवदास्तु सदा ममः ॥
शखस्य ॥ शंखदानमुत्तिस्तीर्णा वोडवा विमुक्तौ ननं ॥ जपयथा द्विजातिभ्य
तस्य पुण्यफलपुद्गलं ॥ ॥ लवणस्य ॥ लवणैर्वरसा सर्वैः लवणं सर्वदेवता
सर्वदेवो मया देवलवणं प्रतिगृह्यतां ॥ ॥ धान्यस्य ॥ धान्यं करोति दानारं
मिह लोके परत्र च ॥ तस्मात्पुदीयने धान्यं ततः शान्तिप्रयच्छते ॥ ॥ तं रुडः
लस्य ॥ अग्नेर्पूतिष्ठिता देवा अन्नमायुधं परं ॥ तस्मादन्नपुद्गलेन नपीयतां

मेपुजापति॥ ॥गोश्रमस्य॥ यस्मादन्नमयाजबुद्धीपेगोश्रमसंनवं॥ गश्च
र्वसौखावरदाततः शान्तिपुयछमे॥ ॥ यवानां॥ धान्यराजाश्वमांगल्य
द्विजप्रीतिकरायवोः॥ तस्मादेवांपुदानेनममस्त्वन्निमतंफलं॥ ॥ मुद्रा
नां॥ मुद्रवीजानिवैयस्यात्पुद्यानिपरमेश्वरः॥ तस्मादेवांपुदानेनप्रीति
मिच्छतुमेसदा॥ ॥ माघस्य॥ यस्मान्मनुवधेकालेतिष्ठुदेहसमुद्भवाः॥
तप्रीतितरोमाघाततः शान्तिपुयछमे॥ ॥ कोलाचनकस्या॥ पुरागोवर्द्धनोः
हारसमयेहरिजक्षिता॥ चराकासर्वपापघ्नाततः शान्तिपुयछमे॥ ॥ अं

नदानां॥ ॐ मृश्रुया॥ मयूरहंससंयुक्तंतिमानसर्वकामसमृद्धिमत्तर्यसंका
शश्रुततिमानलानोन्नरधनधान्यसमाकीर्णमनुष्यकुलजन्मरूपवत्त्वत
इतरपुतिदिनान्नदानपुजापतिसलौकिकतृप्तिप्रकामर्तुदमन्नंपुजापतिदे
वतममुकगोत्रायामुकशर्मणोवाहारायतुज्जमहंसंपुददे॥ दीक्षितान्नमा
शान्तं॥ ॥ कुलुथानां॥ अग्निचरणांगवानामवरकीर्तिपवर्द्धना॥ तुलथास
र्वपापघ्नान्नशान्तिपुयछमे॥ ॥ तिलस्य॥ तिलापापहरानित्यंविहोर्दह
समुद्भवा॥ तिलदानेनसर्वमेपापनाशयकेशवः॥ ॥ तौमुमाधलया॥ नः

मोनेवधर्मधोड्डताशकीराडीति॥यस्मादस्यपुदानेनममसंतुमनोः
रथा॥ ॥सिद्धसाखयो॥अमृतमाकुलोत्तनाईक्षधारतिशर्करासूर्यः
पीतिकरोन्नित्यंततःशांतिपुत्रधुमे॥ ॥कस्तिया॥यस्मापितृजायाईः
त्वपीतिमधुमंतोद्भव॥तस्मान्नवरपुदानेनरक्षमांडःखसागरात्॥ ॥
दृतस्या॥कामधेनोसमुद्रतदेवानामुत्तमं हवि॥आयुर्विवर्धनंदातुराजं
पातुसदैवमां॥ ॥रत्नानां॥यथारत्नेषुसर्वेषुसर्वदेवापतिस्थिता॥अथा
शांतिपुत्रधुमेरत्नदानेनमेयहात्॥ ॥अन्नदानस्या॥अन्नेपतिस्थिता

देवाअन्नमायुष्करंपरांतस्मादन्नपुदानेनपीयतांमैप्रजापति॥ ॥अमिदा
नस्या॥यथाअमिपुदानेनस्यकलानांहीतिषोडशी॥दानान्नान्यानिमैशां
तिअमिदानोद्भवन्निह॥ ॥गृहदानस्या॥इदं गृहं गृहानन्तं सर्वोपस्कारः
संयुतं॥तवविपुप्रशादेनममास्तनिमनंफलं॥ ॥सूर्यविस्त्वस्या॥कनक
रचितसूर्येविम्बविम्बानुमानेत्रिमधुरपरिदृशातामुपात्रान्नरस्या॥अरु
णकुसुमसहस्रेणार्चयेद्देवहेतोहरतिइरितसर्वसूर्यविवददति॥ ॥
चडविस्त्वस्या॥रजतघातितचडविम्बविम्बानुमानेत्रिमधुरिदृशाताकाश

पात्रान्नरस्य॥ शितकुसुमसहस्रेणार्चयेद्देवहेतो हरतिदुरितसर्वचद्वि
 वेददाति॥ ॥ निलकांचननेत्रा॥ निलकाश्रयसंभूतातिलपापहरा
 परा॥ लिलकांचरादानेनयमोभवतिशांतिकं॥ त्वत्तिलसर्वभुतानां पा
 वनंजनयेद्यतः॥ हृत्वाकवाचरतेचतस्माशांतिपश्यधर्म॥ अदानयाः
 लुदक्षिणा॥ ॥ पतिवाहलदानया॥ दानानामेवसर्वेषांपुतिमादान
 मुन्नमं॥ तस्मापुंरणाधिनादेयापुतिमापदचित्रता॥ इतिसकलदानः
 वाक्यसमाप्तः॥ ॥ गृहदानम्॥ ॐ मन्त्रयुक्तुल्लोकावाप्तिपूर्वका

मसैवमानत्वेतल्लोकवर्षकोष्ठचतुष्टयवासपूर्वकगृहमेधित्वमः
 दादात्तत्त्वमोगित्वमवनकामोईदंगृहंविष्णुवैदेवतममुकगोत्रायाः
 अमुकशर्मणोवाहलगायतुत्तमहंसंपुददेयादक्षिणां॥ गृहपूर्ववशा
 तं॥ ॥ ॥ इतिसंस्तु १८८४ सालमितिचैत्रशुदि ११ रज ७ शुभ
 म्॥ लिखितंथं देयाजुजुरत्तुम्॥ ॥